

568
08.10.2018

Erkan BAŞ
İstanbul Milletvekili

437

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

08.10.2018

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Abdulhamit GÜL** tarafından Anayasanın 98' inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96' ncı ve 99' uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Erkan BAŞ

İstanbul Milletvekili

12 Eylül 1980 tarihinde yapılan askeri darbenin ardından birçok siyasetçi, sendikacı ve vatandaş gözaltına alınmış, işkenceli sorgular, gözaltında ve cezaevlerinde siyasi tutuklulara dönük baskılar ve infazlar yaşanmıştır.

Cemil Kırbayır da darbe sonrası gözaltına alınan ve katledilen insanlardan biridir. Cemil Kırbayır, 13 Eylül 1980 tarihinde Kars'ın Göle ilçesinde emniyet güçleri tarafından gözaltına alınmış, Göle'de bir süre tutulduktan sonra diğer 17 kişi ile birlikte Kars'a götürülmüştür. Kırbayır, 8 Ekim 1980 tarihinde kendisine yapılan işkence sonucu öldürülmüş, bedeni kaybedilmiş ailesine ise "binadan atlayarak kaçtığı" bilgisi verilmiştir. Ancak Cemil Kırbayır ve diğer gözaltına alınan kişilerin tutulduğu Kars Dedekorkut Eğitim Enstitüsü'nde olağanüstü güvenlik önlemlerinin alındığı ve tutukluların kaçmasının imkansız olduğu dönemin tanıklıklarına yansıdığı gibi, devlet güçleri tarafından da bilinmektedir.

Ayrıca, Cemil Kırbayır'ın gözaltında tutulduğu 7 Ekim 1980 tarihinde Abisi Mikail Kırbayır Kars Dedekorkut Eğitim Enstitüsü'ne kardeşi Cemil Kırbayır için elbise ve harçlık bırakmış ve Cemil Kırbayır tarafından kendisine gönderilen notu almıştır. 9 Ekim günü ise Kars Dedekorkut Eğitim Enstitüsü'nde Mikail Kırbayır'a kardeşinin kaçtığı söylenmiştir. Mikail Kırbayır 9 Ekim günü mahkum zimmet defterine baktığında 4 kişinin o gün sorguya gittiğini, 3 kişinin getirilip imza karşılığı teslim edildiğini, kardeşinin isminin karşısında kırmızı kalemle "getirilmedi" yazıldığını görmüştür.

Cemil Kırbayır'ın 8 Ekim 1980 günü sorgulandığı, sorgu esnasında işkenceye maruz bırakılarak öldürüldüğü ve işkence suçu işleyen kamu görevlilerinin cinayeti örtbas etme yolunu seçtikleri anlaşılmaktadır.

Erkan BAŞ
İstanbul Milletvekili

1370

Kırbayır'ın öldürülmesinden 31 yıl sonra dönemin başbakanı Recep Tayyip Erdoğan'ın, Cumartesi Anneleri/İnsanları ile yaptığı bir toplantıda Cemil Kırbayır'ın annesi Berfo Kırbayır'a oğlunun bulunması için "gerekli her türlü çabayı gösterecekleri" yönündeki sözleri yerine getirilmemiş, Berfo Kırbayır 30 yıllık arayışının ardından 2013 yılında oğlunun mezarının yerini dahi bilmeden hayatını kaybetmiştir.

Cemil Kırbayır'ın gözetiminde işkenceyle öldürüldüğü ve bedeninin bilinmeyen bir şekilde yok edildiği gerçeği, 2011 yılında kurulan TBMM İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu raporunda da kayıt altına alınmış, Kars Cumhuriyet Başsavcılığı'na suç duyurusunda bulunulmuştur. Suç duyurusunun üzerinden 7 yıl geçmesine rağmen sorumlular hakkında herhangi bir dava açılmamıştır.

Sorumlular ortada iken bu güne kadar, Cemil Kırbayır'ın öldürülmesine ilişkin herhangi bir işlemin olmaması ve mezarının nerde olduğuna dair ailesine bilgi verilmemesi, etkin bir soruşturma yürütülmediğini ve devletin bu konuda sorumlu davranmadığını göstermektedir.

Bu bağlamda;

- 1- Cemil Kırbayır'ın akıbeti hakkında herhangi bir çalışma yapılmış mıdır? Yapılmış ise gelinen aşama ne olmuştur?
- 2- Cemil Kırbayır'ın mezarının nerede olduğu bilinmekte midir? Bilinmekte ise bu konuda ailesine bilgi verilecek midir?
- 3- Cemil Kırbayır'ın gözetiminde işkence sonucu öldürüldüğü TBMM raporlarında dahi kabul edilmişken, dönemin sıkıyönetim ve emniyet görevlileri neden belirlenememektedir. Sorumluların isimlerinin tespit edilmesi için bir çalışma yapılmakta mıdır?
- 4- Cemil Kırbayır'ın ailesinin de parçası olduğu, yakınları gözetiminde kaybedilen ailelerin taleplerini karşılamak için bir çalışma yapılmakta mıdır? Cumartesi Anneleri/İnsanları olarak tanınan kayıp yakınlarının 700 hafta boyunca haklı biçimde sürdürdükleri arayışın, şiddetle bastırılmaya çalışılmasının gerekçesi nedir?
- 5- Bakanlığınızın haksız gözetimler ile gözetiminde işkence suçu işlenmesine karşı ve devlet güçleri tarafından kaybedilen insanlar hakkında bir çalışması bulunmakta mıdır?